ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

АСТАНА ХАЛЫҚАРАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

БЕКІТЕМІН
Астана халықаралық университетінің
бірінші вице-президенті
_____ А.Б. Мырзағалиева
«__» _____ 2025 ж.

АСТАНА ХАЛЫҚАРАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ТҰРАҚТЫ САТЫП АЛУЛАР САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТЫ

Астана, 2025

Кіріспе

Астана халықаралық университеті (бұдан әрі – Университет) тұрақты сатып алулардың өзінің орнықты даму стратегиясының негізгі элементтерінің бірі ретіндегі маңызын мойындайды.

Осы Саясат Университеттің сатып алу қызметіне экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілерді енгізуге бағытталған және ISO 20400 «Тұрақты сатып алулар. Нұсқаулық» халықаралық стандартының қағидаттарын ескере отырып әзірленген.

Осы Саясат Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсаттарын (ТДМ), атап айтқанда, төмендегілерді іске асыруға ықпал етеді:

- ТДМ 12 – Жауапты тұтыну және өндіру;
- ТДМ 13 – Климаттың өзгеруіне қарсы күрес;
- ТДМ 17 – Тұрақты даму үшін серіктестік.

Осы Саясатты іске асыру шеңберінде Университет жеткізушілер мен мердігерлерге төмендегі бағыттар бойынша талаптар белгілейтін Жеткізушінің әдеп кодексін қолданады:

- адам құқықтары мен еңбек құқықтарын сақтау;
- экологиялық жауапкершілік;
- іскерлік этика нормалары мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтау;
- қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету.

Жеткізушілер мен мердігерлер Жеткізушінің әдеп кодексімен танысып, Университетпен шарттық қатынастар аясында оның қолданылатын ережелерін сақтауға тиіс.

Кодекс талаптарының бұзылуы тиісті шарттарда және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шараларды, оның ішінде белгіленген тәртіппен шарттық қатынастарды тоқтатуды қолдануға негіз бола алады.

Жеткізушінің әдеп кодексі осы Саясаттың ажырамас бөлігі болып табылады және 1-қосымшада берілген.

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Саясат Астана халықаралық университетінің (бұдан әрі – Университет) қажеттіліктері үшін тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді жауапты түрде сатып алудың қағидаттарын, міндеттерін және ұйымдастырушылық шараларын айқындайды.

1.2. Саясат сатып алулардың қоршаған ортаға әсерін азайтуға, ресурстарды ұтымды пайдалануға, жергілікті экономиканы қолдауға және жеткізушілермен өзара іс-қимыл кезінде әлеуметтік стандарттарды сақтауға бағытталған.

1.3. Саясат Университеттің сатып алуларды бастамашылық етуге, жоспарлауға, келісуге, жүзеге асыруға және есепке алуға қатысатын бөлімшелеріне, оның ішінде тамақтандыруды ұйымдастыруға және шаруашылық қажеттіліктерге арналған тауарларды сатып алуға, олардың өкілеттіктері мен қолданылатын заңнама шегінде қолданылады.

1.4. Саясаттың ережелері Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерін, міндетті сатып алу рәсімдерін, бәсекелестік пен кемсітпеу қағидаттарын және шарттық міндеттемелерді ескере отырып қолданылады. Осы Саясат жеткізушілерге тіркелген жеріне қарай заңсыз артықшылықтар бермейді.

2. Мақсаттар мен міндеттер

- Өнімнің экологиялық және әлеуметтік сипаттамаларын оның сапасымен, қауіпсіздігімен, құнымен және Университеттің қажеттіліктерімен қатар ескеру.
- Тең әрі салыстырмалы жағдайларда тауарлар мен өндіру тәсілдерінің тұрақтылығын құжатпен растай алатын жергілікті және өңірлік жеткізушілердің ұсыныстарын қарастыру.
- Практикалық және экономикалық тұрғыдан негізделген жағдайларда тасымалдаудан болатын шығарындыларды, артық қаптаманы, тағам қалдықтарын және бір реттік материалдарды пайдалануды азайту.
- Энергия тиімді техника, ұзақ қызмет ететін және жөндеуге жарамды өнімдер, қауіпсіз материалдар және қайта өңдеуге болатын тауарларды сатып алуға жәрдемдесу.
- Сатып алу туралы шешімдердің ашықтығы мен тексерілу мүмкіндігін арттыру.

3. Негізгі қағидаттар

3.1. Заңдылық және адал бәсекелестік. Сатып алу өлшемшарттары объективті, қажеттілікке мөлшерлес және қолданылатын заңнамаға сәйкес рұқсат етілген болуы тиіс.

3.2. Жергілікті тұрақты көздерге басымдық беру. Сапасы, қауіпсіздігі, бағасы және жеткізу шарттары бойынша салыстырмалы ұсыныстар болған жағдайда Университет рұқсат етілген рәсімдер шегінде жергілікті және өңірлік өндірушілердің, әсіресе тұрақты сипаттамалары расталған азық-түлік пен шаруашылық тауарларын қарастырады.

3.3. Өмірлік циклді бағалау. Мүмкіндігінше энергия тұтыну, қызмет көрсету, жөндеу, кәдеге жарату шығындары және пайдалану мерзімі ескеріледі.

3.4. Негізділік. Өнімнің экологиялық тазалығы немесе тұрақтылығы туралы мәлімдемелер қолжетімді құжаттар, ерекшеліктер, сертификаттар не өнімнің шығу тегі туралы мәліметтер арқылы тексеріледі.

3.5. Ашықтық және есептілік. Тұрақтылық өлшемшарттарын қолдану нәтижелері қолданыстағы сатып алу және құжат айналымы жүйесінде тіркеледі.

4. Сатып алудың басым санаттары

4.1. Азық-түлік тауарлары және тамақтандыру қызметтері: санитариялық талаптар, азық-түлік қауіпсіздігі, бағалардың салыстырмалылығы және жеткізушіні таңдаудың заңдылығы сақталған жағдайда жергілікті өндірушілердің маусымдық өнімдері; тағам қалдықтары мен қаптаманы азайту.

4.2. Жабдық және жарықтандыру: сипаттамалары расталған және кепілдік қызметі бар энергия үнемдейтін құрылғылар мен жарықдиодты жарықтандыру.

4.3. Қағаз, кеңсе және шаруашылық тауарлары: функционалдық талаптарға сай келсе, құрамында қайта өңделген материалдары бар, қаптамасы аз немесе қайта өңдеуге жарамды өнімдер.

4.4. Жөндеу, құрылыс және қызмет көрсету: ұзақ қызмет ететін материалдар, су мен энергияны үнемдейтін шешімдер, қауіпсіз технологиялар.

5. Тұрақтылық өлшемшарттарын қолдану тәртібі

5.1. Өтінім беруші бөлімше өтінімді дайындау кезінде энергия тиімділігі, қауіпсіздік, жөндеуге жарамдылық, тауардың шығу тегі, қаптаманы азайту және тұрақтылықтың басқа аспектілері бойынша өлшенетін талаптарды енгізу мүмкіндігін бағалайды.

5.2. Сатып алуға жауапты бөлімше өлшемшарттардың құқықтық және сатып алу тұрғысынан қолданылу мүмкіндігін бағалайды; қажет болған жағдайда заң қызметімен келіседі.

5.3. Тауарлардың жергілікті шығу тегі мен тұрақты сипаттамалары міндетті сатып алу қағидаларында рұқсат етілген жағдайларда және шектерде ғана артықшылық факторлары ретінде қарастырылады; бәсекелестікті негізсіз шектейтін талаптар қолданылмайды.

5.4. Азық-түлік сатып алу және асхана/кафе операторларымен шарттар жасасу кезінде өнімнің сапасы мен қауіпсіздігі, партияларға ұтымды тапсырыс беру, қалдықтардың алдын алу және жергілікті тұрақты жеткізушілермен ынтымақтастық мүмкіндігі бойынша құжатпен расталатын шараларды көздеу ұсынылады.

5.5. Объективті себептермен (баға, ұсыныстың болмауы, мерзімдер, сапа, заңнамалық шектеулер) басым өлшемшарттарды қолдану мүмкін болмаған жағдайда сатып алу қажет болған кезде қысқаша негіздемені сақтай отырып, әдеттегі рәсіммен жүргізіледі.

5.6. Халықаралық практика бағдары. Тұрақты сатып алу өлшемшарттарын әзірлеу кезінде Университет ISO 20400 «Тұрақты сатып алулар» ұсынымдарын әдіснамалық бағдар ретінде ескереді. Стандарттың аталуы сертификаттың немесе расталған сәйкестіктің бар екенін білдірмейді.

5.7. Әлеуметтік және этикалық жауапкершілік. Жеткізушілерді таңдау және олармен жұмыс жүргізу кезінде заңды және қолданылатын шектерде еңбек құқықтарын сақтау, балалар және мәжбүрлі еңбекке жол бермеу, еңбекті қорғау, кемсітпеу, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және құпия ақпаратты қорғау ескеріледі.

6. Жауапкершілікті бөлу

6.1. Университет басшылығы өз құзыреті шегінде Саясаттың бекітілуін және орындалуын бақылауды қамтамасыз етеді.

6.2. Сатып алуға және/немесе шаруашылық қамтамасыз етуге жауапты бөлімше Саясатты практикалық қолдануды үйлестіреді және тұрақты сатып алулар жөніндегі жинақталған ақпаратты жүргізеді.

6.3. Тапсырыс беруші бөлімшелер негізделген техникалық талаптарды қалыптастырады, ал қаржы және заң қызметтері өз функциялары шегінде келісуге қатысады.

6.4. Тұрақты даму орталығы (тиісті өкілеттіктер болған жағдайда) әдістемелік қолдау көрсетеді және тұрақты даму мақсаттары бойынша есептілікке арналған мәліметтерді жинайды.

7. Мониторинг және растайтын құжаттар

7.1. Жауапты бөлімше жыл сайын өткен күнтізбелік жылдағы Саясаттың іске асырылуы туралы қысқаша анықтама дайындайды.

7.2. Мүмкіндігінше мыналар қадағаланады: жергілікті/өңірлік жеткізушілерден сатып алулар үлесі; тұрақтылық өлшемшарттары ескерілген сатып алулар үлесі; экологиялық талаптары бар шарттардың саны; жергілікті азық-түлік өнімдерін сатып алу мысалдары; қалдықтар мен энергия тұтынуды азайту шаралары.

7.3. Нәтижелерді растау үшін шарттар, ерекшеліктер, шоттар, сертификаттар, шығу тегі туралы мәліметтер, актілер, ішкі анықтамалар және тамақтандыру операторларының деректері пайдаланылуы мүмкін. Дербес және коммерциялық құпия ақпарат белгіленген тәртіппен қорғалады.

7.4. Саясаттың болуы нақты сатып алулардың орындалғанын автоматты түрде растау ретінде түсіндірілмеуі тиіс: есептерде тек құжатпен расталған нәтижелер көрсетіледі.

7.5. Тексеру және ден қою. Жауапты бөлімшелер шарттар мен қолданыстағы заңнама шегінде растайтын мәліметтерді сұратуға, тұрақтылық талаптарының елеулі бұзылуын бағалауға және мөлшерлес түзету шараларын қабылдауға құқылы. Тексерулер мен аудиттер тек заңды негіздерде және құпиялылықты сақтай отырып жүргізіледі.

8. Қолданылу мерзімі, қайта қаралуы және күшіне енуі

8.1. Саясат Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары мен Университеттің ішкі нормативтік құжаттарын ескере отырып, Университеттің барлық сатып алу рәсімдеріне қолданылады.

Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасы, халықаралық стандарттар және Университеттің стратегиялық басымдықтары өзгерген кезде, сондай-ақ қажеттілігіне қарай қайта қаралады және өзектендіріледі.

Саясатқа өзгерістер мен толықтырулар белгіленген тәртіппен енгізіледі. Саясатты жыл сайын қайта бекіту талап етілмейді.

8.2. Саясат белгіленген тәртіппен жаңа редакциямен ауыстырылмаса немесе мерзімінен бұрын күші жойылмаса, 2028 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғанға дейін қолданылады. Жыл сайын қайта бекіту талап етілмейді.

8.3. Жауапты бөлімше кемінде екі жылда бір рет Саясаттың өзектілігін бағалайды; өзгерістер қажет болған кезде, оның ішінде заңнама, ұйымдық құрылым немесе сатып алу жүйесі өзгерген жағдайда енгізіледі.

8.4. Жыл сайынғы мониторинг пен есептілік осы Саясатты қайта бекіту болып саналмайды.

8.5. Жаңа редакция күшіне енген күннен бастап алдыңғы редакция, егер бұл бекіту туралы шешімде көзделсе, жаңа редакцияға қайшы келмейтін бөлігінде қолданылады. Бұрын туындаған міндеттемелердің сақталуы шарттар мен заңнамаға сәйкес қамтамасыз етіледі.

8.6. Осы Саясат Астана халықаралық университетінің тұрақты сатып алу қағидаттарын, оның ішінде Жеткізушінің әдеп кодексінің талаптарын дәйекті түрде дамыту мен жетілдіруді қамтамасыз етеді.

Осы Саясат Университеттің қолданыстағы шарттық міндеттемелерін сақтай отырып іске асырылады. Бұрын жасалған шарттардың талаптарын өзгертуге Қазақстан Республикасының заңнамасында және тиісті шарттарда көзделген тәртіппен ғана жол беріледі.

1-қосымша

Жеткізушілердің әдеп кодексі

1. Мақсаты және қолданылуы

Кодекс жеткізушілердің, мердігерлердің және олардың міндеттемелеріне қатысты бөлігінде Университеттің қосалқы мердігерлерінің адал мінез-құлқына қойылатын негізгі талаптарды белгілейді. Нақты міндеттемелер шартта және қолданылатын заңнамада белгіленген көлемде шарттық міндеттемелерге айналады.

2. Заңдылық, адал бәсекелестік және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл. Жеткізуші қолданылатын заңнаманы сақтайды, парақорлыққа, алаяқтыққа, мүдделер қақтығысына, тыйым салынған бәсекелестікке қарсы келісімдерге жол бермейді және сатып алу үшін маңызды шынайы ақпаратты ұсынады.

3. Еңбек құқықтары және қауіпсіздік

Жеткізуші балалар еңбегі мен мәжбүрлі еңбекке жол бермейді, қызметкерлердің құқықтарын, еңбекақы төлеу мен жұмыс режиміне қатысты талаптарды сақтайды, қауіпсіз еңбек жағдайларын, тең мүмкіндіктерді және кемсітпеуді қамтамасыз етеді.

4. Экологиялық жауапкершілік

Жеткізуші қолданылатын экологиялық нормаларды сақтайды, су, энергия, шикізат пен қаптаманы ұтымды пайдалануға, қалдықтардың түзілуін азайтуға және өзі мәлімдеген өнімнің экологиялық қасиеттерін құжатпен растауға ұмтылады.

5. Құпиялылық және дербес деректер

Жеткізуші Университетпен ынтымақтастық барысында алынған құпия ақпарат пен дербес деректерді қолданылатын заңнамаға және шарттарға сәйкес қорғайды.

6. Бақылау және түзету шаралары

Құқықтық және шарттық негіздер болған жағдайда Университет талаптардың сақталуын растауды сұратуға, түзету шараларын келісуге немесе шартта көзделген қорғау тәсілдерін қолдануға құқылы. Шартты тоқтата тұруға немесе бұзуға тек заңда немесе шартта белгіленген негіздер бойынша жол беріледі.

7. Танысуды растау

Кодекспен танысу және оны қабылдауды растау тәртібі қолданыстағы сатып алу рәсімдерінде көзделген жағдайларда құжаттамада және шарттарда белгіленеді. Қолданыстағы шарттар бойынша жаңа міндеттемелер автоматты түрде туындамайды.